

TÁJÉKOZTATÓ

magánszemélyek részére a Központi Hitelinformációs Rendszerről

A Központi Hitelinformációs Rendszerről (a továbbiakban: KHR) szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: KHR törvény) előírásainak megfelelően az az eljáró pénzügyi intézmény az adatszolgáltatás tárgyát képező szerződések előkészítése során a természetes személyek felé fennálló írásbeli tájékoztatási kötelezettségének jelen, a Magyar Nemzeti Bank által elkészített tájékoztató átadásával tesz eleget. Ahol jelen tájékoztató "hitelt" vagy "kölcönt" említ, azon értelemszerűen a pénzügyi lízinget is érteni kell.

Jelen tájékoztatót azért kapja, mivel Ön **szerződés megkötése előtt áll**, és a szerződéskötést követően a KHR törvényben meghatározott adatai a Központi Hitelinformációs Rendszerbe kerülnek. A tájékoztató célja a KHR-rel kapcsolatos **fontos tudnivalók**, illetve az Önt megillető **jogok ismertetése**. A pénzügyi szervezetek által a KHR-re vonatkozó tájékoztatás megtörténtéről a szerződés megkötése során nyilatkozatot is alá kell írnia.

1. Mi is az a KHR¹?

A KHR a hazai pénzügyi intézmények kezelésében álló hitelinformációs adatbázis, amely **hozzájárul ahhoz, hogy a hitelt nyújtók felmérjék a hitelt igénylők hitelképességét**. Ezáltal a hitelezési kockázatok összességében csökkenhetnek, a felelős hitelezési tevékenység könnyebbé válhat, és mindez gyorsíthatja és kedvezőbbé teheti a hitelfelvételt. A KHR működtetésének célja ezen túlmenően, hogy védje az ország pénzügyi rendszerét az olyan személyekkel szemben, akik korábban visszaéléseket követtek el a pénzügyi piacon.

A fenti célok megvalósítása érdekében a **pénzügyi szervezetek adatokat adnak és kapnak a KHR-ből**. Az Önnel szerződő intézmény az adatainak egy részét a szerződés megkötése után, más részét bizonyos események bekövetkeztétől adja át a KHR-nek (lásd részletesen 3. pontban). Amennyiben Önről az előzőekben említettek következtében már van információ a KHR-ben, az intézmények az Önnel való szerződés megkötése előtt információkat kérhetnek a KHR-ből hitelképességének megállapításához (lásd részletesen a 2. pontban).

A KHR-ben **kizárólag a KHR törvényben meghatározott adatok tárolhatók**, és az adatok **kizárólag a KHR törvényben meghatározott célokra használhatók fel**, valamint csak az arra jogosult pénzügyi szervezeteknek adhatók ki, szigorú törvényi feltételek alapján. A KHR-t működtető vállalkozás² felelős az adatok teljes körű és naprakész nyilvántartásáért. Magyarországon jelenleg az MNB által folyamatosan felügyelt BISZ Zrt. rendelkezik a KHR működtetésére engedéllyel. A KHR-ben rögzített adatok **bankitoknak minősülnek, és ennek megfelelő jogi védelem alatt állnak**.

2. Hogyan döntenek el a hitelezők, hogy kaphatnak-e kölcsönt?

Mielőtt a hitelezők – így például bankok, szövetkezeti hitelintézetek – Önnel kölcsönt nyújtanak vagy egyéb szolgáltatásra szóló szerződést kötnek (lásd 3.1. pont), meg kívánják állapítani, hogy képes lesz-e kötelezettségvállalását teljesíteni, hitelt visszafizetni. A hitelképesség vizsgálatához a hitelt nyújtók adóminősítő rendszert használnak. E rendszer lehetővé teszi, hogy a hitelnyújtók minden hitelkérelmet azonos szabályok szerint bíráljanak el.

Ahhoz, hogy a hitelnyújtó megállapíthassa az Ön adóminősítését, különböző adatokat használ fel. Ilyen adatok lehetnek részben a hitelkérelmének kitöltése során megadott információk (például van-e állása, mennyi a havi jövedelme, van-e saját ingatlana, hány éves), valamint a **KHR-be került adatok (lásd részletesen 3. pont)**. Ezen információk összesített értékelése alapján dönt a hitelnyújtó a kölcsön folyósításáról, vagy éppen elutasításáról. Minden egyes hitelnyújtó saját egyedi adóminősítő rendszert használ.

Fontos tudnia, hogy a KHR-be került **adatok** – a **3.2. pontban felsorolt esetek kivételével** – **csak az Ön előzetes hozzájárulásával adhatók át más pénzügyi szervezetnek**. Amennyiben nem adja meg hozzájárulását, ennek tényét is rögzíti a KHR, és ezt megismerhetik a pénzügyi szervezetek. A hozzájárulása, vagy annak megtagadása az Ön összes szerződésére kiterjed és **bármikor szabadon módosítható**.

A megfelelő hitelbírálat kialakítása szempontjából **rendkívül fontos**, hogy a KHR-ben lévő, Önről szóló adatok **helytállóak és érvényesek** legyenek (probléma esetén lásd 4. és 5. pont).

Fontos tudnia azt is, hogy szerződéskötést megelőzően az intézmény **köteles ismertetni Önnel a KHR-ből a hitelképességének megállapítása érdekében beszerzett adatokat**, valamint az adatokból a hitelképességre vonatkozóan levonható **következtetéseket**. Fogyasztóval kötendő, devizahitel nyújtására irányuló szerződés, illetve szükség esetén az intézménynek figyelmeztetnie kell Önt a pénzügyi szolgáltatási szerződés (hitelfelvétel, lízingügylet, stb.) kockázataira.

A pénzügyi szervezet csak abban az esetben fog Önnel szerződést kötni, ha Önt – a KHR-ben lévő információra is tekintettel – megfelelő adósnak ítélte.

3. Milyen adatokat tartalmazhat rólam a KHR?

Fontos tudnia, hogy amikor a pénzügyi szervezet Önről adatot ad át a KHR részére, erről az átadást követő **5 munkanapon belül írásban tájékoztatja**. Kérésére a tájékoztatás e-mailben is teljesíthető.

E kötelezettség nem vonatkozik a szerződése fennállása alatti rendszeres havi adatátadásra a fennálló tőketartozásokról, valamint a szerződéses összeg törlesztő részletének összegére és devizanemére vonatkozó adatátadásra.

3.1 Szerződéshez kapcsolódó adatátadás

3.1.1 Szerződéskötéshez kapcsolódó adatátadás

Ha Ön hitelt vesz fel, illetve egyéb olyan szolgáltatást vesz igénybe (például pénzügyi lízingszerződést, hallgatói hitelszerződést, értékpapír kölcsönzésre vonatkozó szerződést köt), amelyre vonatkozó adatok a KHR törvény alapján a KHR-ben kezelendők, az alábbi adattípusok kerülnek a szerződéskötést követően a KHR-be:

- az **Ön azonosító adatai** (név, születési név, születési idő és hely, anyja születési neve, személyi igazolvány szám, vagy egyéb azonosításra alkalmas igazolvány száma, lakcím, levelezési cím, elektronikus levelezési cím)
- a **szerződésére vonatkozó adatok** (a szerződés típusa és azonosító száma, a szerződés megkötésének, lejártának, megszűnésének időpontja, az Ön ügyféli minősége (adós, adóstárs), a szerződés összege, a szerződéses összeg törlesztő részletének összege és devizaneme, valamint a törlesztés módja és gyakorisága).

3.1.2 Szerződéshez kapcsolódó adatátadás

- havonta fennálló tőketartozásainak összege és pénzneme,
- a szerződéses összeg törlesztő részletének összege és devizaneme
- eseti: előtörlesztés esetén az előtörlesztés ténye, ideje, az előtörlesztett összeg és a fennálló tőketartozás összege és pénzneme; a már korábban átadott referenciaadatok módosulása esetén a módosuló referenciaadatok

Az ebben a pontban felsorolt adatokat a szerződés megszűnését követően törlik a KHR-ből. Amennyiben Ön írásban kéri, az adatai a szerződés megszűnését követő 5 évig még a KHR-ben maradhatnak. Amennyiben meggondolná magát, e kérését bármikor visszavonhatja, melynek eredményeként a nyilvántartott adatokat **törlik**.

¹ A köznyelvben gyakran a korábbi elnevezése alapján BAR-listának nevezik a KHR nyilvántartást.

² KHR-t az MNB által engedélyezett és folyamatosan felügyelt vállalkozás működtethet. Jelenleg Magyarországon a BISZ Zrt. rendelkezik a KHR működtetésére engedéllyel.

3.2.1 Hitelmulasztás nyilvántartása

Amennyiben szerződéses kötelezettségének olyan módon nem tesz eleget, hogy a lejárt és meg nem fizetett tartozásának összege meghaladja a késelemben és időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbér összegét és az folyamatosan, 90 napon túl fennáll, az alábbi adatok kerülnek a KHR-be:

- a 3.1.1 és 3.1.2 pontban felsorolt azonosító adatok és a szerződésre vonatkozó adatok
- a mulasztás adatai és annak sorsa (a 90 napon túli késelemben és időpontja, ebben az időpontban fennálló lejárt és meg nem fizetett tartozás összege, a lejárt és meg nem fizetett tartozás megszűnésének módja és időpontja, a követelés átruházása, perre utaló megjegyzés)

A minimálbér aktuális összegéről a pénzügyi szolgáltatóknál érdeklődhet, vagy felkeresheti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal weboldalát³.

Fontos tudnia, hogy ebben az esetben az adat-átadás megtörténte előtt 30 nappal az Önnel szerződéses viszonyban lévő pénzügyi szervezetnek figyelmeztetést kell küldenie arról, hogy a fenti adatai fognak bekerülni a KHR-be, ha nem rendezi mulasztását. A tartozásának rendezésére a figyelmeztetést követően is van lehetősége.

A jelen pontban említett adatok - amennyiben a tartozás nem szűnt meg - az átadástól számított 10 évig maradnak a KHR-ben és ezen idő alatt felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához, az Ön hozzájárulása nélkül is. A tartozás teljesítése esetén a teljesítéstől számított 1 évig maradnak az adatok a KHR-ben.

3.2.2 Csalás miatt elutasított hitelkérelmek nyilvántartása

Aki a szerződéskötés során valótlan adatot ad meg és ez okirattal bizonyítható, vagy hamis okirat használata miatt bíróság jogerős ítéletében bűncselekmény⁴ elkövetését állapítja meg, arról az alábbi adatok kerülnek a KHR-be:

- a 3.1.1 pontban ismertetett azonosító adatok,
- ilyen magatartás adatai (igénylés elutasításának időpontja és indoka, okirati bizonyítékok, jogerős bírósági határozat száma, az eljáró bíróság megnevezése, a határozat rendelkező részének tartalma).

Ezen adatok az adatátadástól számított 5 évig maradnak a KHR-ben, és ezen időszak alatt hozzájárulás nélkül is felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához.

3.2.3 Kártyavisszaélések nyilvántartása

- Akit bíróság jogerősen elítél bankkártyával való visszaélés miatt, annak az alábbi adatai kerülnek a KHR-be:
- a 3.1.1 pontban ismertetett azonosító adatok,
- a jogellenes bankkártya használatl kapcsolatos adatok (a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz típusa és azonosítója (száma), a letiltás időpontja, a letiltott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel végrehajtott műveletek időpontja, száma, összege, a jogosulatlan felhasználások száma, az okozott kár összege, a bírósági határozat jogerőre emelkedésének időpontja, perre utaló megjegyzés).

Ezen adatok az adatátadástól számított 5 évig maradnak a KHR-ben, és ezen időszak alatt hozzájárulás nélkül is felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához.

4. Hogyan ismerhetem meg a KHR-ben rólam nyilvántartott adatokat?

Joga van az Önről nyilvántartott adatokat megismerni. Bármely KHR-hez csatlakozott pénzügyi szervezetnél tájékoztatást kérhet arról, hogy milyen adatok szerepelnek Önről a KHR-ben, illetve melyik intézmény adta át ezeket, ki, mikor és milyen jogcímen fert hozzá ezekhez az adatokhoz.

A tájékoztatásért **költségtérítés és egyéb díj nem számolható fel**. A kérelmének eredményéről szoros törvényi határidők alapján levélben, vagy kérése esetén e-mailen kap hivatalos tájékoztatást.

5. Mit tehetek, ha a rólam nyilvántartott adattal problémám van?

Amennyiben úgy gondolja, hogy az Önről nyilvántartott adat jogellenesen került a KHR-be, vagy a nyilvántartott adat nem felel meg a valóságnak, **úgy Ön kérheti annak helyesbítését vagy törlését**. A kifogását az adatot átadó pénzügyi szervezetnek, vagy a KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozásnak nyújthatja be. A kifogás vizsgálatának eredményéről szoros törvényi határidők mellett **írásban, kézbesítési bizonyítvánnyal feladott irat formájában kap tájékoztatást**. A kifogás beadása előtt érdeklődjön az intézménynél a vonatkozó eljárási szabályokról és a beadvány szükséges tartalmáról.

Amennyiben a KHR-be adatot szolgáltató pénzügyi szervezet az Ön kifogásának helyt ad, a helyesbítésről vagy törlésről haladéktalanul köteles a KHR-t kezelő vállalkozást értesíteni, amely a helyesbítést, illetve a törlést elvégzi. Amennyiben a kifogásáról kapott tájékoztatással nem elégedett, annak kézhezvételétől számított 30 napon belül a lakóhelye szerint illetékes járásbírósághoz fordulhat. Személyes adataival kapcsolatban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot is megkeresheti, illetve fogyasztói beadványt nyújthat be a Magyar Nemzeti Bankhoz, ha megítélése szerint az adatot átadó intézmény, nem a fentiekben ismertetett tájékoztatási szabályok szerint járt el.

6. Hol kaphatok további információt a KHR-rel kapcsolatban?

A KHR-rel kapcsolatos kérdésével forduljon bizalommal bármelyik pénzügyi szervezethez, vagy a KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozáshoz. A KHR-re vonatkozó részletes szabályokat a 2011. évi CXXII. törvényben találja meg. A témával kapcsolatban további információkat olvashat az MNB honlapján is: <http://felugyelet.mnb.hu/fogyasztoknak>

Hasznos címek

A KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozás adatai:

Bankközi Informatikai Szolgáltató (BISZ) Zrt.

Cím: 1205 Budapest, Mártonffy utca 25-27., honlap: www.bisz.hu, telefon: (+36 1) 421-2505

Felügyeleti hatóság:

Magyar Nemzeti Bank

Telephely cím: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39., honlap: www.mnb.hu, telefon: (+36 80) 203-776

Adatvédelmi Hatóság:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Cím: 1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22./C, honlap: www.naih.hu telefon: (+36 1) 391-1400

³ <http://www.nav.gov.hu/nav/ado/jarulek/minimalber.html>

⁴ a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 274-277. §-ában vagy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 342., 343., 345. és 346. §-ában meghatározott bűncselekmény